

NEFE törvényre vonatkozó civil javaslatok rövid összefoglalása a 2014.09.24-i egyeztetésen elhangzottak és írásos civil vélemények alapján

2014.09.26

1. Az alapelvek

A korábbi törvénytervezet és az ahhoz megfogalmazott civil javaslatok alapján kiegészíteni:

- a segélyhatékonyság nemzetközileg megfogalmazott alapelveit nevesítve,
- külön hangsúlyozva a transzparencia és elszámoltathatóság elvét,
- kiegészítve a fenntarthatóság és a társadalmi részvétel alapelveivel

(A csatolt HAND által véleményezett korábbi törvény-tervezet 3-6.§, illetve a szintén csatolt HAND javaslatcsomag II. rész 2. pont alapján). E tekintetben maga a NEFE stratégia is mintául szolgálhat.

2. A **fenntartható fejlődés fogalmát**, mint a 2015 utáni fejlesztési célok alapvetését röviden definiálni kellene.

3. A **gazdasági szereplők** tekintetében azt tisztázni kell, hogy fenntartható, környezeti és társadalmi szempontból felelős gyakorlatot folytató, a nemzetközi fejlesztési hatékonysági elveknek, különösen a transzparencia elvének megfelelő vállalatok szerepvállalását szorgalmazza Magyarország.

4. Deklarálni valamilyen formában, hogy a **NEFE prioritás a külkapcsolatokban** Magyarország számára.

5. Az intézményrendszer és annak működése

A legfontosabb civil igény: a KÜM erős koordinációs szerepének megjelenítése, egyúttal az egyéb kormányzati **szereplők** (egyéb tárcák, intézmények), a koordinációért felelős tárcaközi bizottság, a TTT **feladatainak, szerepének, hatáskörének, illetékességének** meghatározása.

6. A koordinációért felelős tárcaközi bizottság feladatai között külön hangsúlyt kapjon a **szakpolitikák fejlesztési célú koherenciájának** biztosítása (ami több, mint pusztán a kormányzati tevékenységek megfelelőbb összehangolása).

7. A kormányzat egyik szerepe legyen a szereplők **kapacitásépítése** és nemzetközileg helyzetbe hozása is.

8. Az **ügynökséget** a törvény ne létrehozassa, hanem jelentse ki, hogy létre hozza.

9. Finanszírozás és forráskoordináció

Az intézményrendszer mellett és ehhez szorosan kapcsolódóan a finanszírozási feltételek rendezése a KÜM NEFE és HUM, esetleg egyéb előirányzatai, valamint az egyéb tárcák költségvetése tekintetében. A civilek igénye, hogy a társtárcák és egyéb ODA-ként elszámolható forrásokat kezelő intézmények ilyen jellegű költségei a jövőben NEFE tudatos módon legyenek megtervezve, a KÜM koordinációs szerepe és szakmai iránymutatása ezeknek a pénzeknek a megtervezésében és a végrehajtás során is valamilyen formában érvényesüljön, és hogy a NEFE-ként elszámolandó tételek külön költségvetési soron jelenjenek meg a tárcáknál is.

10. **Tervezési ciklusok, eszközrendszer** meghatározása (stratégia, regionális stratégiák, cselekvési tervek stb.)
11. **Beszámolási kötelezettség** (NEFE beszámoló jogi alapra helyezése, a régi tv-tervezetben benne volt)
12. **Fejlesztési szereplők kifejtése:** akár a NEFE stratégiából kiindulva, civil szektor, vállalati szektor, akadémia stb. A civilek számára nagyon fontos, hogy egy teljesen világos törvényi hely legyen, ami világossá teszi, hogy állami feladatot látnak el ezzel a tevékenységgel, és így amire a közhasznú státuszukat alapozni tudják (ideértve az alapítványokat, az egyesületeket és a nonprofit gazdasági társaságokat is).
13. **Civil szervezetek** (és az egyéb szereplők) bevonása és szerepe, a társadalmi részvétel alapjai (törvény, policy előkészítés, monitorozás, értékelés, bizottságokban való részvétel stb. törvényben lefektetett módon, intézményesítve legyen megfogalmazva. Itt a korábbi törvény-tervezethez megfogalmazott ajánlásaink a mérvadóak (csatolt tervezet 10.§)
14. Szükséges a **globális nevelés** nevesítése a szövegben.
15. Egyes országok gyakorlatában meghatározzák az ODA %-ában, hogy **szemléletformálásra, globális nevelésre mekkora hányadát fordítják a forrásoknak**. Régi civil ajánlás, hogy ez a magyar szabályozásokban is szerepeljen.
16. **ODA kötelezettségvállalások** számszerűsítése a szövegben (megkaptuk rá a választ, hogy az NGM nem valószínű, hogy ezt támogatja.)
17. **Monitoring és hatáértékelés** bővebb kifejtése és nem csak a jogszabályoknak való megfelelés okán, hanem az eredményesség és hatékonyság ellenőrzése érdekében.
18. A **partnerországok és beavatkozási szektorok kiválasztásának alapelvei** és a felülvizsgálat és megújítás körülményei legyenek meghatározva röviden.
19. Kifejezetten a gyors reagálást igénylő humanitárius beavatkozások okán egy civil szervezetekre vonatkozó **előminősítő rendszer** kialakítása
20. Kifejezetten a **külföldön felmerülő költségek elszámolhatósága** kapcsán szükség van a meglévő jogi szabályozások összehangolására a NEFE tevékenység speciális igényeivel (ehhez elküldtük a HAND 2009-es háttéranyagát).
21. A 16.§ felsorolása a **humanitárius segítségnyújtás eszközeire** nem teljes körű, de nem is feltétlenül van szükség rá. Inkább az alapelvek esetén legyen teljesen pontos a szöveg.

Célszerű lenne a következő egyeztetést megelőzően, leginkább a következő vázlat-törvényszöveggel egy időben megismerni a teljes jogszabály-csomag tervezett elemeit, illetve arra visszajelzést kapni, ha valamelyik civil javaslatot nem lehet/célszerű a törvény szintjén szabályozni, viszont egyéb alacsonyabb rendű szabályozási szinten az megjeleníthető. Ez nyilván a későbbi civil véleményeket is befolyásolja.